

przestrzeń uniwersytetu

Wydział Budownictwa i Architektury
Politechniki Lubelskiej
Katedra Architektury Urbanistyki i Planowania Przestrzennego
zaprasza na wykład

PRZESTRZEŃ UNIwersYTETU

Foto: Ewa Kowalska, projekt i realizacja: Tomasz Kowalski, Warszawa, 2010

który wygłosi
prof. dr hab.

STEFAN JACKOWSKI

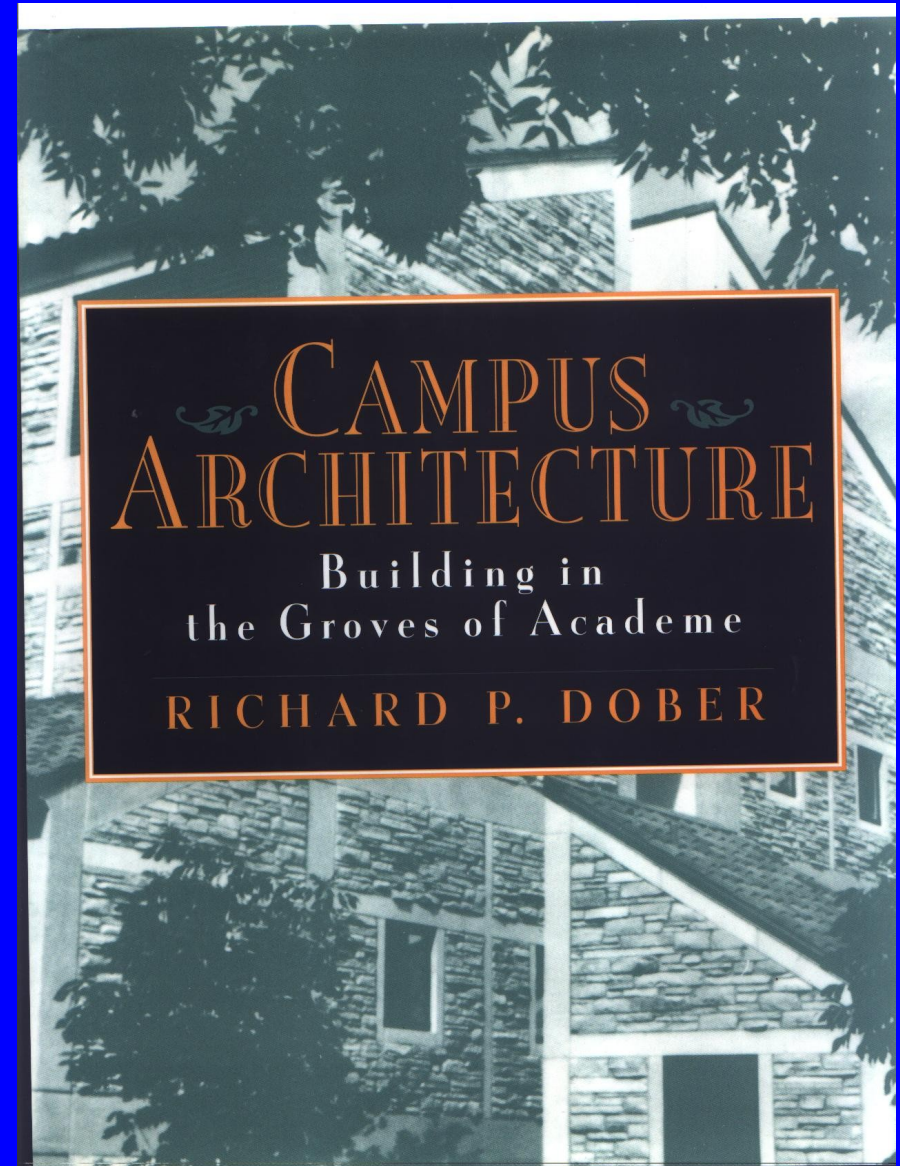
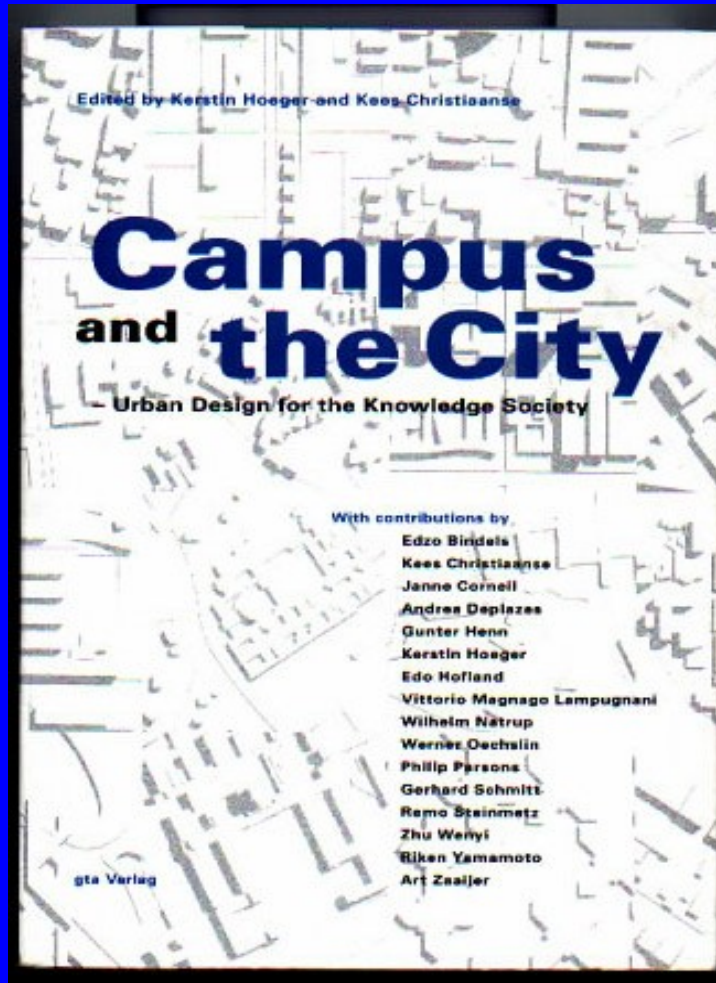
matematyk, sędzia w konkursach architektonicznych,
b. przewodniczący Komisji Senackiej ds.
Organizacji i Rozwoju Przestrzennego Uniwersytetu Warszawskiego

wtorek 5 stycznia 2010 godzina 18:15
Wydział Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej
ul. Nadbystrzycka 40, Aula 2

Projektowanie uczelni jest zajęciem szczególnym

- ♦ Wpisywanie w istniejący kontekst funkcjonalno-przestrzenny wielkich instytucji (średnio 10.000 studentów)
- ♦ Różnorodne, przeplatające się i powiązane ze sobą funkcje praktyczne (dydaktyczne, badawcze, kulturalne, socjalne, sportowe itd.)
- ♦ Aspekty wychowawcze i społeczne
- ♦ Elastyczność
- ♦ Skomplikowane uwarunkowania finansowe
- ♦ Trudny inwestor

Architekturze uczelni poświęcona jest interesująca literatura

THE ASSOCIATION OF
UNIVERSITY
ARCHITECTS

ALIA

The Association of University Architects was founded in 1956, is limited to one member per campus and consists of 120 members from universities in the USA and Canada. Its purpose is to promote the effective planning of the physical environments of higher education, improve the design and construction of university buildings and campuses, and exchange ideas on best practices between its members.

Po pierwsze PLAN

Od projektu do efektu droga jest coraz krótsza, ale projektowanie musi poprzedzać

PLANOWANIE

Długoterminowe
Średnioterminowe
Krótkoterminowe

Słowo „*planowanie*” zostało skompromitowane w realnym socjalizmie, ale w rzeczywistości staranne planowanie jest podstawą sukcesu skomplikowanych procesów.

**Planowanie nie jest przewidywaniem
przyszłości!**

Planowanie jest procesem kształtowania
wizji i celów oraz tworzeniem drogi do
ich realizacji.

*Plans are useless, but planning is
indispensable.*

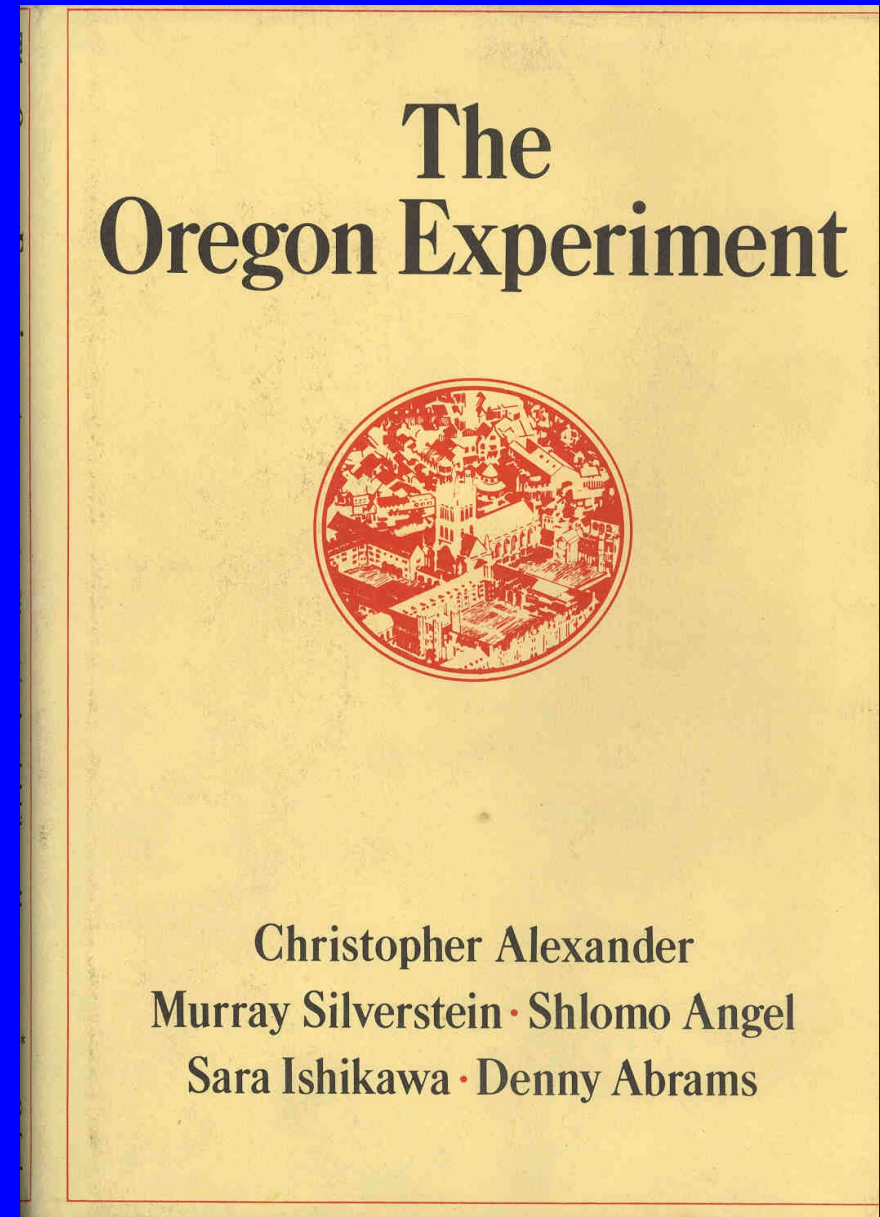
Dwight Eisenhower

(dowódca armii amerykańskiej w II wojnie światowej, prezydent USA 1953-61)

Etapy planowania

1. Wizja i cele merytoryczne (*programy dydaktyczne, badawcze, życie społeczne, usługi socjalne itp.*)
2. Ocena istniejących zasobów przestrzennych
3. Określenie zasobów niezbędnych do realizacji celów merytorycznych.
4. Analiza rozmaitych rozwiązań (*budowa, modernizacja, przeprowadzki..*)
5. Wybór wariantu i plan działań
6. Strategia implelementacji
7. Oszacowanie kosztów

Christopher Alexander & Oregon Experiment

Sześć zasad Ch. ALEXANDERA

1. Organic Order: *The Campus emerges through a process, not from a map.*

Development of the campus should be guided by explicitly debated and approved basic policies (or "patterns") that articulate shared traditions and understandings of the University community.

2. Incremental Growth: *Development occurs in large and small pieces.*

Development of the campus occurs gradually over time and that although there will be need for large projects from time to time, available funds ought to be distributed in a way that allows for continuous care and improvement of the entire campus.

3. Patterns: *Shared design statements guide the planning process.*

Patterns are design statements that describe and analyze development related issues and suggest ways in which those issues might be resolved. Establishment of patterns that articulate commonly held values as they pertain to the campus environment.

Zasady Ch. ALEXANDERA - cd

4. Diagnosis: Assessing existing conditions informs ongoing improvements.

Periodic analysis of the campus to provide a general context for implementing new projects.

5. Participation: User involvement must prevail throughout the planning process.

People most directly affected by the results of development are best equipped to guide it and should be directly involved in its planning.

6. Coordination: Working together benefits the campus as a whole.

University as a whole has a wide range of interests to be considered and that separate development activities must be coordinated.

Doświadczenia UW

- Brak perspektywicznej koncepcji przestrzennej zgrupowań; prowadzenie inwestycji w sposób „reaktywny” - zaspakajanie bieżących potrzeb niewielkich jednostek organizacyjnych.
- Brak szerokiej dyskusji we wczesnej fazie planowania, co skutkuje przyjmowaniem błędnych założeń, trudnych później do zmiany.
- Niedocenianie wstępnych etapów przygotowania inwestycji: programu użytkowego, wspólnych zasobów, interakcji obiektów.
- Niedocenianie społecznej funkcji rozwiązań przestrzennych np. jako stymulatora kontaktów między przedstawicielami różnych dyscyplin.
- Brak analiz kosztów eksploatacji planowanych inwestycji.
- Departamentalizacja przestrzeni; brak systemu i procedur zarządzania przestrzenią i standardów.

Rekomendacje KORP

- Opracowanie koncepcji rozwoju przestrzennego zgrupowań i wykorzystania przestrzeni w perspektywie 25 lat.
- Modernizacja procedur przygotowania inwestycji.
- Powołanie urzędu Architekta UW, odpowiedzialnego za przygotowanie programów użytkowych i harmonizację projektów, przenoszenie doświadczeń (*post-occupancy evaluation*).
- Poprzedzanie inwestycji analizami istniejących zasobów przestrzeni, tworzenie programu użytkowego z uwzględnieniem zmieniających się w czasie potrzeb oraz kosztów eksploatacji.
- Wprowadzenie dyskusji publicznej nad powstającymi projektami koncepcyjnymi obiektów UW lub przebudowy istniejących.
- Wprowadzenie sprawnego systemu zarządzania przestrzenią.

KORP o Zgrupowaniu Ochota

- **27.IV 2006 r.** Stanowisko w sprawie aktualnego stanu i przyszłego zagospodarowania Zgrupowania Ochota
- **Lipiec 2006 r.** Notatka przewodniczącego KORP dot. projektu budynku CENT w Zgrupowaniu Ochota
- **23.XI 2006 r.** Opinie i wnioski w sprawie konkursu na opracowanie koncepcji architektoniczno-urbanistycznej zagospodarowania Zgrupowania Ochota.
- **28.II 2008 r.** Stanowisko w sprawie projektu koncepcji urbanistyczno-architektonicznej Zgrupowania „Ochota“ UW
- **Styczeń 2008** – Uwagi przewodniczącego KORP do projektu Wydziału Fizyki

Mamy światowe pieniądze; twórzmy nowoczesne zgrupowania i światowej klasy architekturę

CENT

Lokalizacja: Warszawa

Inwestor: Uniwersytet
Warszawski

Architekt: Paweł Garliński

Brak konkursu

Powierzchnia: 13,7 tys. m²

Liczba użytkowników: 950

Koszt budowy: **66 mln USD**

Innovation Tower

Lokalizacja: Hong Kong

Inwestor: Hong Kong Polytechnic University

Architekt: **Zaha Hadid**

(Laureatka nagrody Pritzкера 2004)

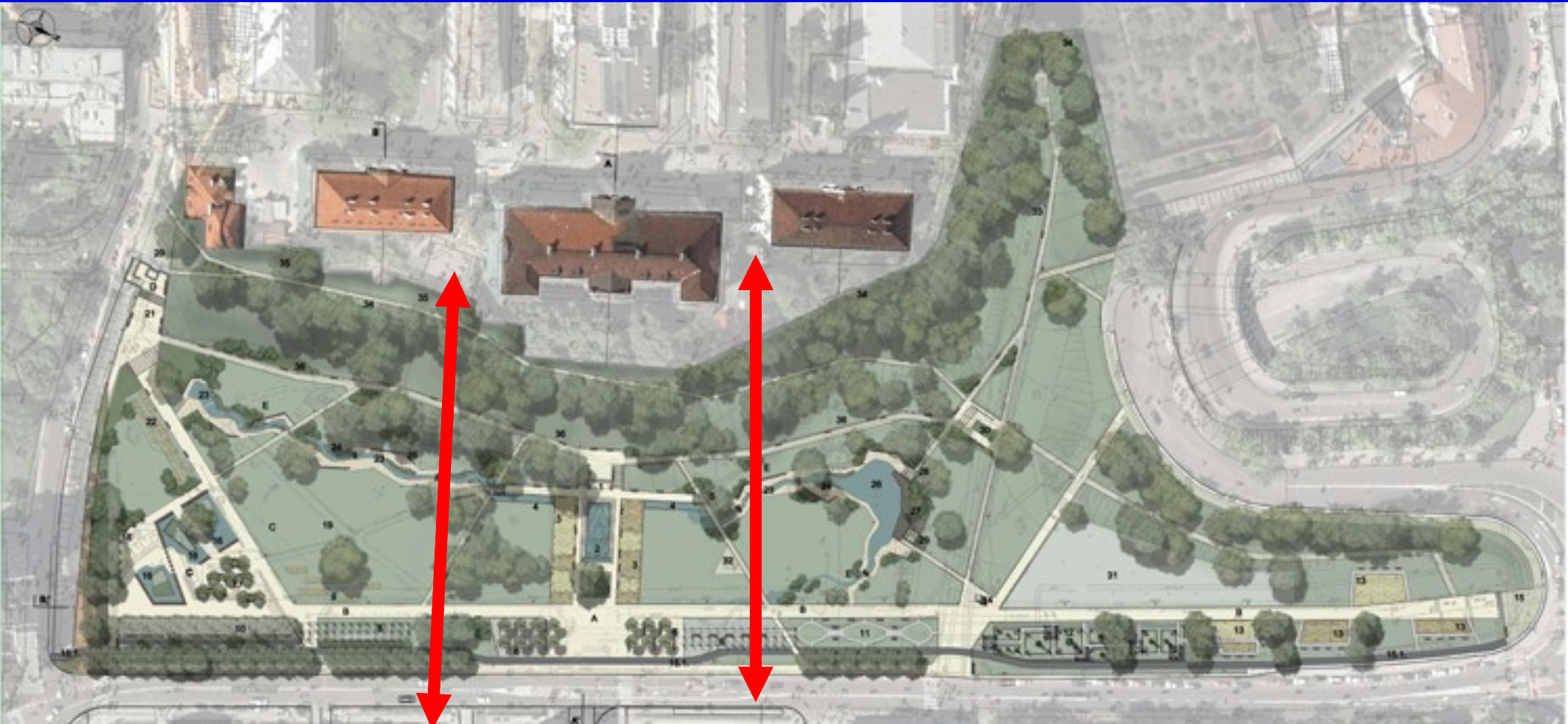
Międzynarodowy konkurs – 48 ofert

Powierzchnia: 12 tys. m²

Liczba użytkowników: 1800

Koszt budowy: **51 mln USD**

28.II 2008 r. Stanowisko w sprawie
"Konceptcji Modernizacji i Rewaloryzacji Parku
Kazimierzowskiego w Warszawie"

PROBLEM PODSTAWOWY

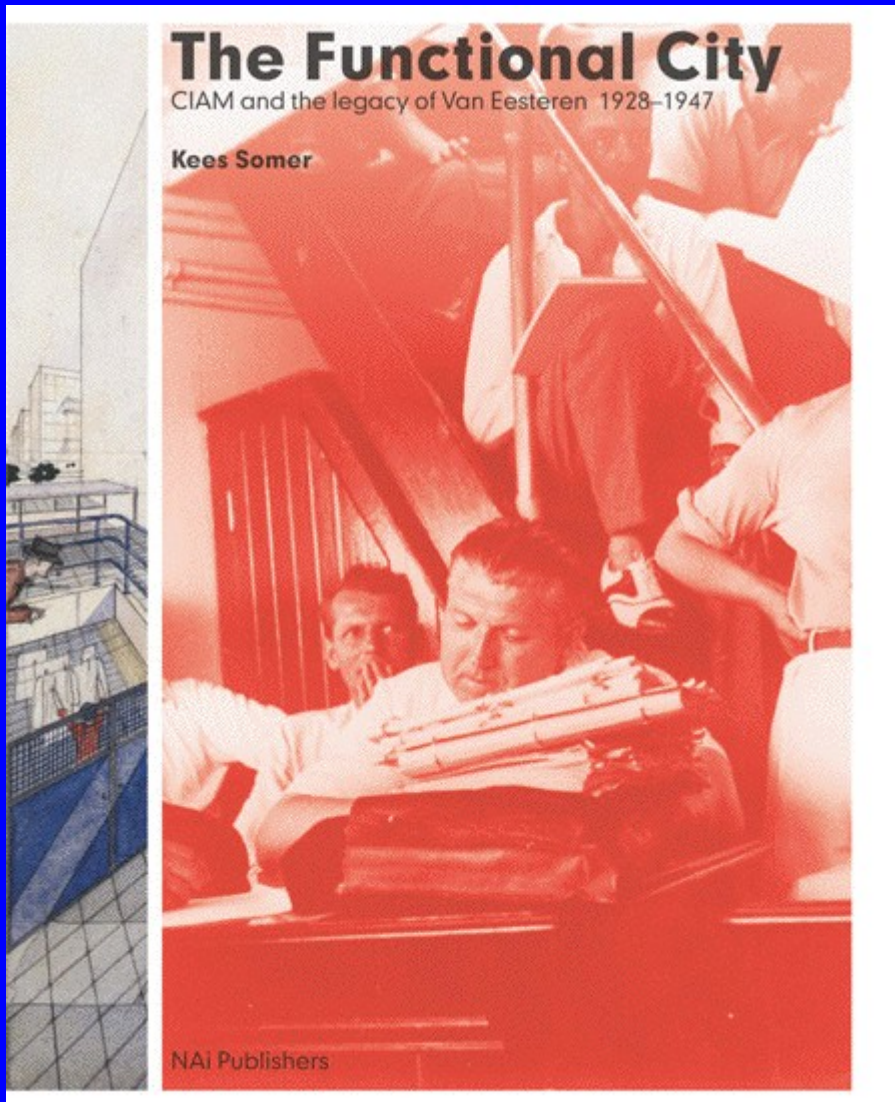
Integracja Góry z Dołem

Brama od ul. Obożnej – projekt oryginalny – konflikt ruchu pieszego i kołowego

Brama od ul. Obożnej – po korekcie KORP – dwie furtki

**Miasta nie mogą być
lepsze ani bardziej
uporządkowane
od społeczeństw,
które je stworzyły.**

Cornelis van Esteren (1897- 1988)

98-10-26 14:44

Raport
o zasobach przestrzennych w zgrupowaniu "Centrum"
oraz
o potrzebach przestrzennych na działalność naukową
i dydaktyczną wybranych jednostek UW

przygotowany przez zespół
Senackiej Komisji ds. Organizacji i Rozwoju
Uniwersytetu Warszawskiego
w składzie:

dr Stanisław Bieliń
(Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych)
prof. Stefan Jackowski - przewodniczący
(Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki)
prof. Krzysztof Kiciński
(Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji)
prof. Tomasz Mikocki (Wydział Historyczny)
prof. Jan Węgleński (Wydział Filozofii i Socjologii)
prof. Krzysztof Wrocławski (Wydział Polonistyki)

Współpraca architektoniczna

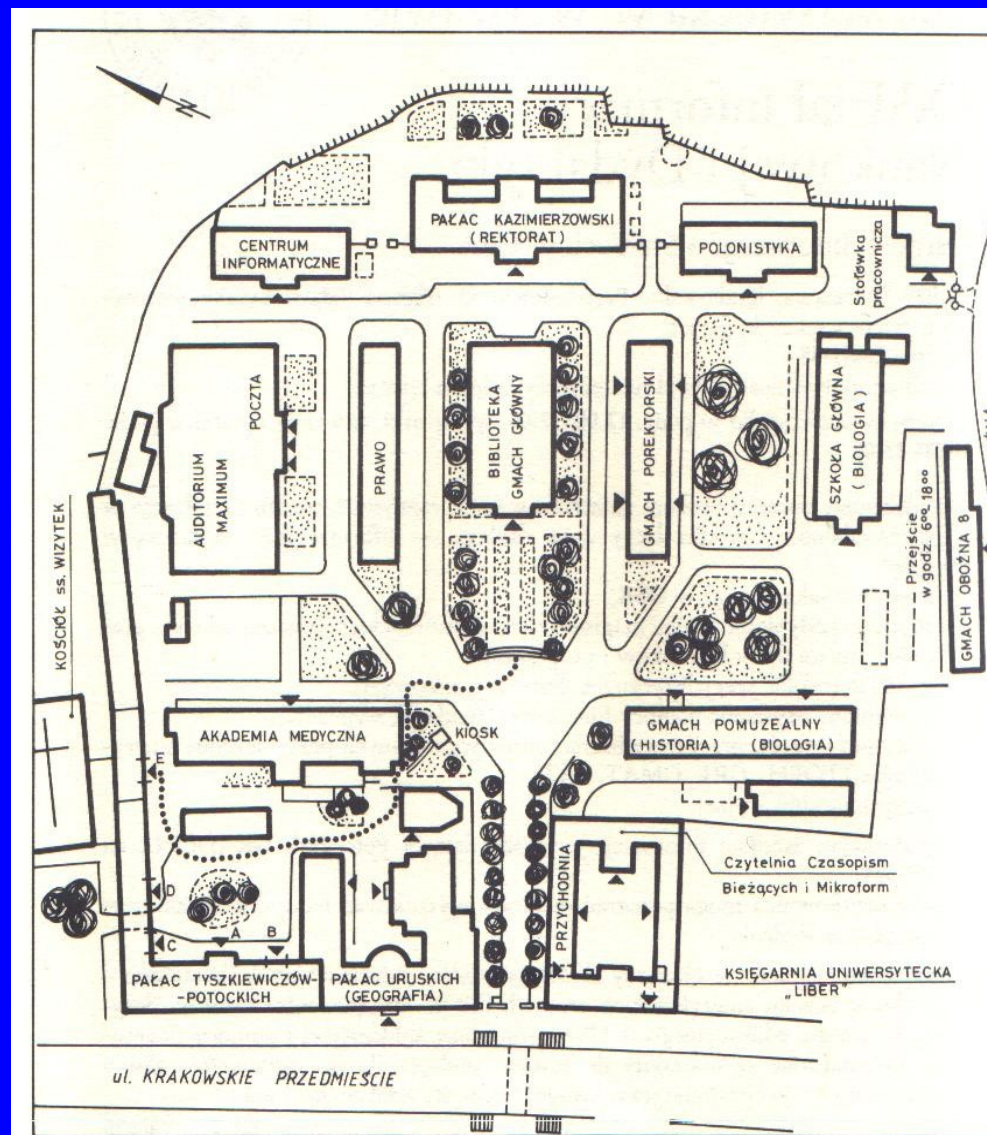
dr inż. arch. Krzysztof Tauszyński,
mgr inż. arch. Jerzy Żyzak

Współpraca techniczna

Michał Bojanowski, Eliza Chojak, Michał Domagała,
Dorota Gutowska, Jarosław Młynik (studenci UW).

Podziękowania

Zespół dziękuje za miłą i owocną współpracę mgr inż. Jerzemu Pieszczyrkowowi - dyrektorowi administracyjnemu UW, pracownikom Biura Rektoratu i Oddziału Informacji Naukowej i Dydaktyki BUW, oraz CIUW za udostępnienie komputerów i oprogramowania. Szczególne podziękowania kierujemy do pani Nancy Tinker, dyrektora ds. Facility Planning, University Resource Planning and Institutional Analysis, Ohio State University (USA) za podzielenie się doświadczeniami i udostępnienie materiałów.

**Stara Biblioteka
Uniwersytecka w Warszawie
(BUW)**

Szkoła Główna

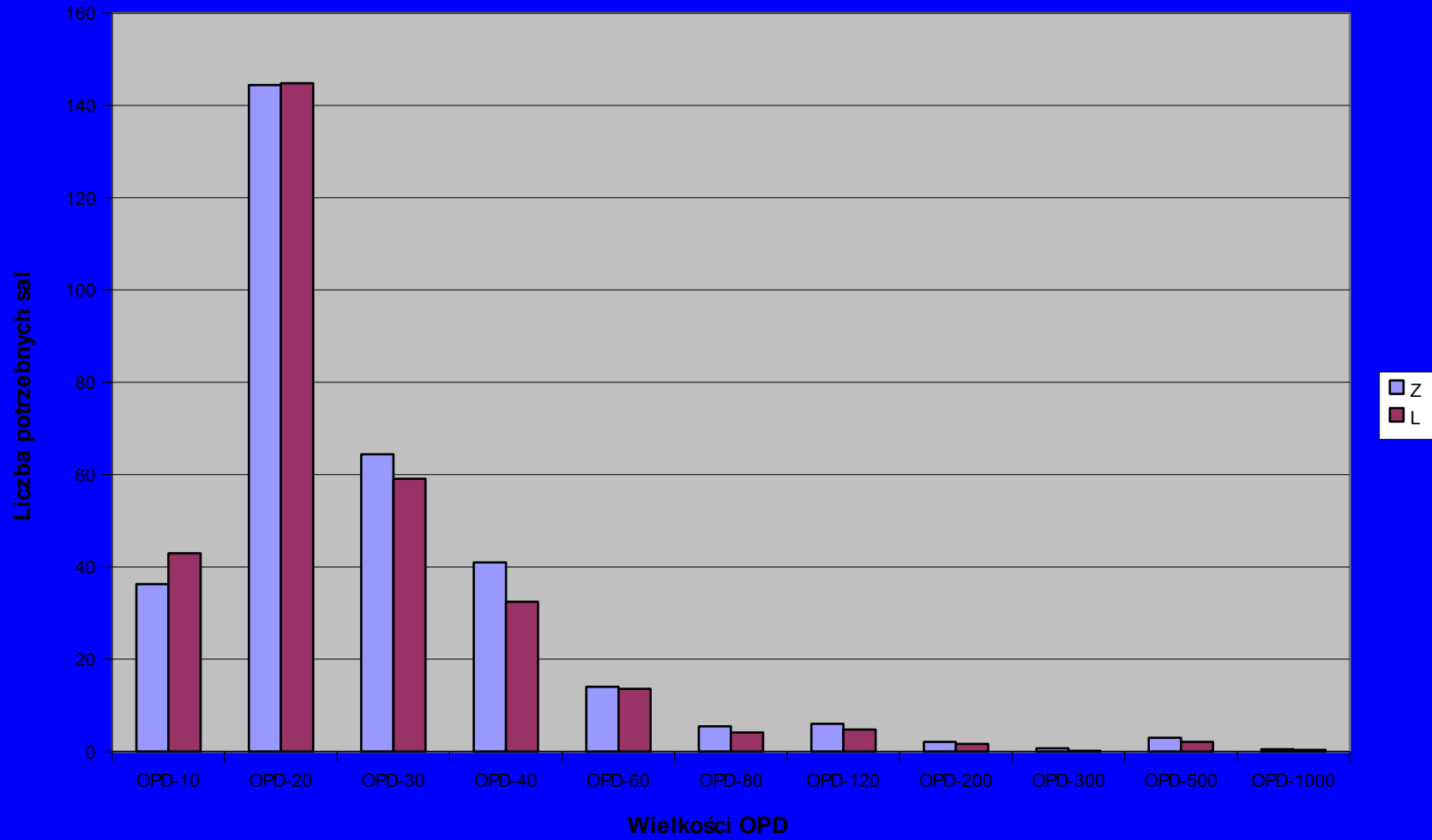

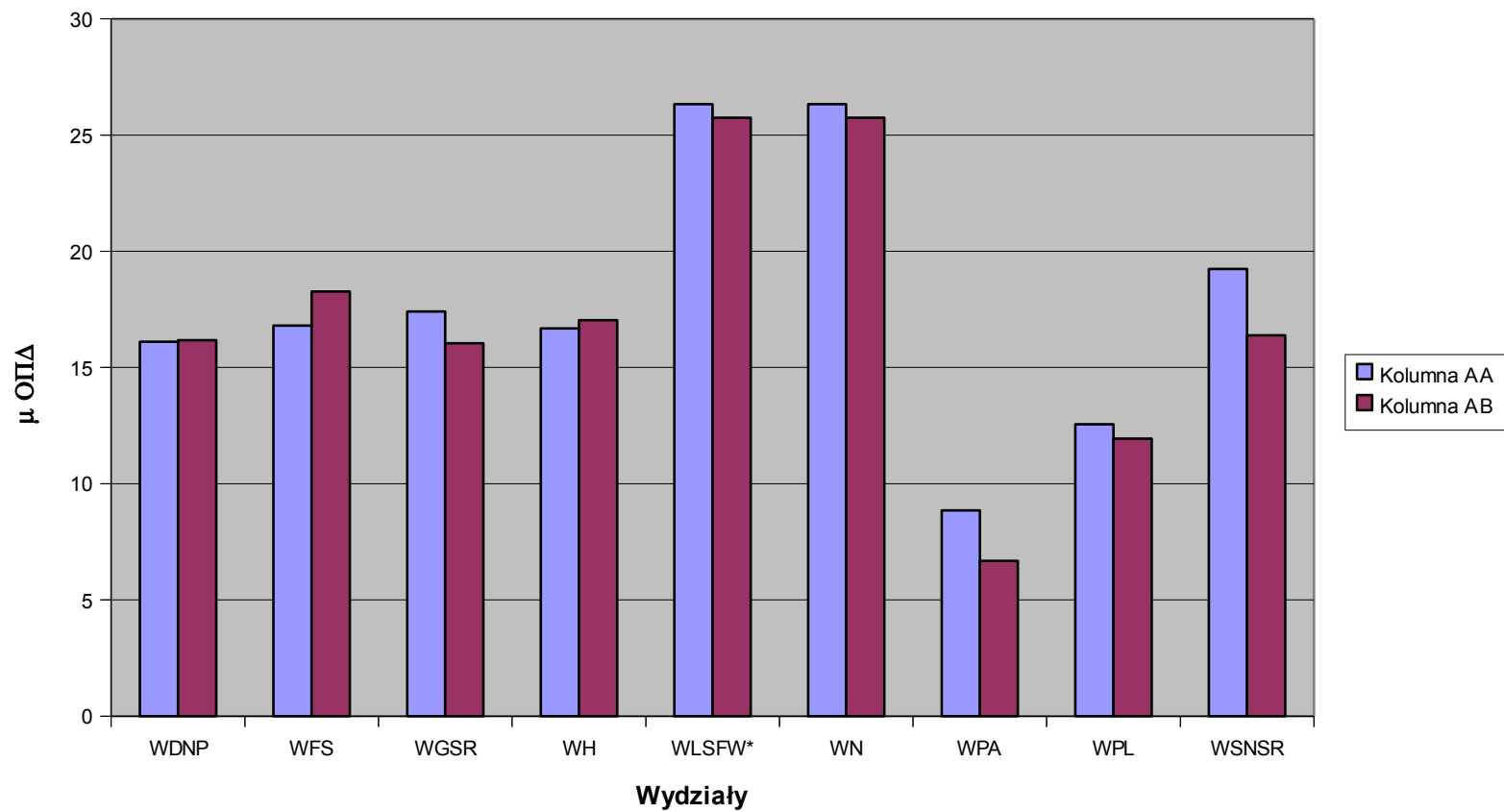
Uniwersytet Warszawski, widok od Wisły

podpis

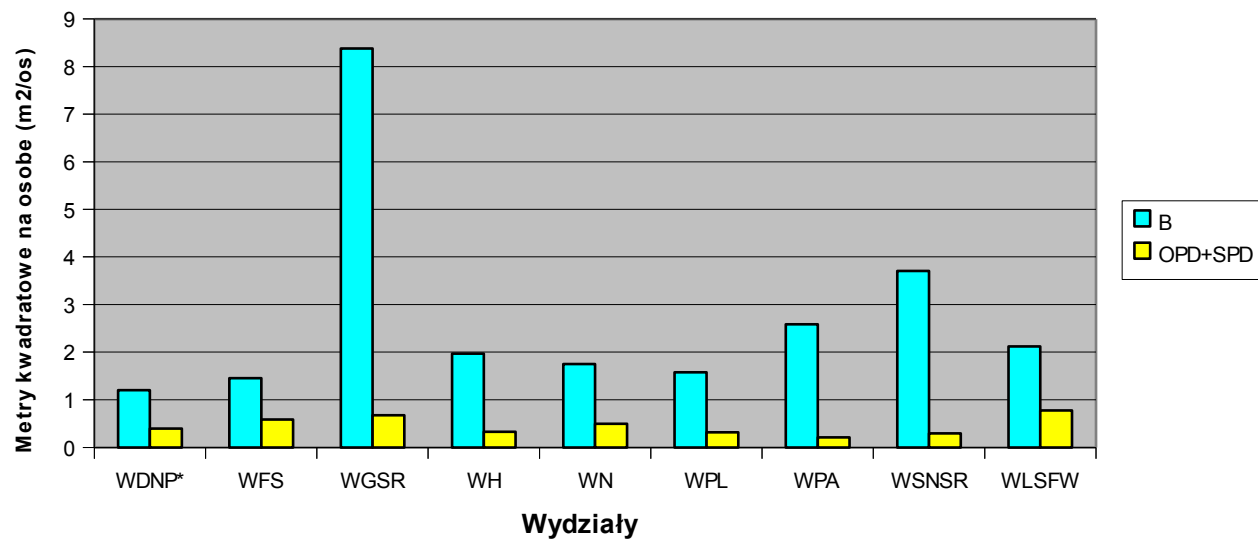
Łączne zapotrzebowanie na OPD

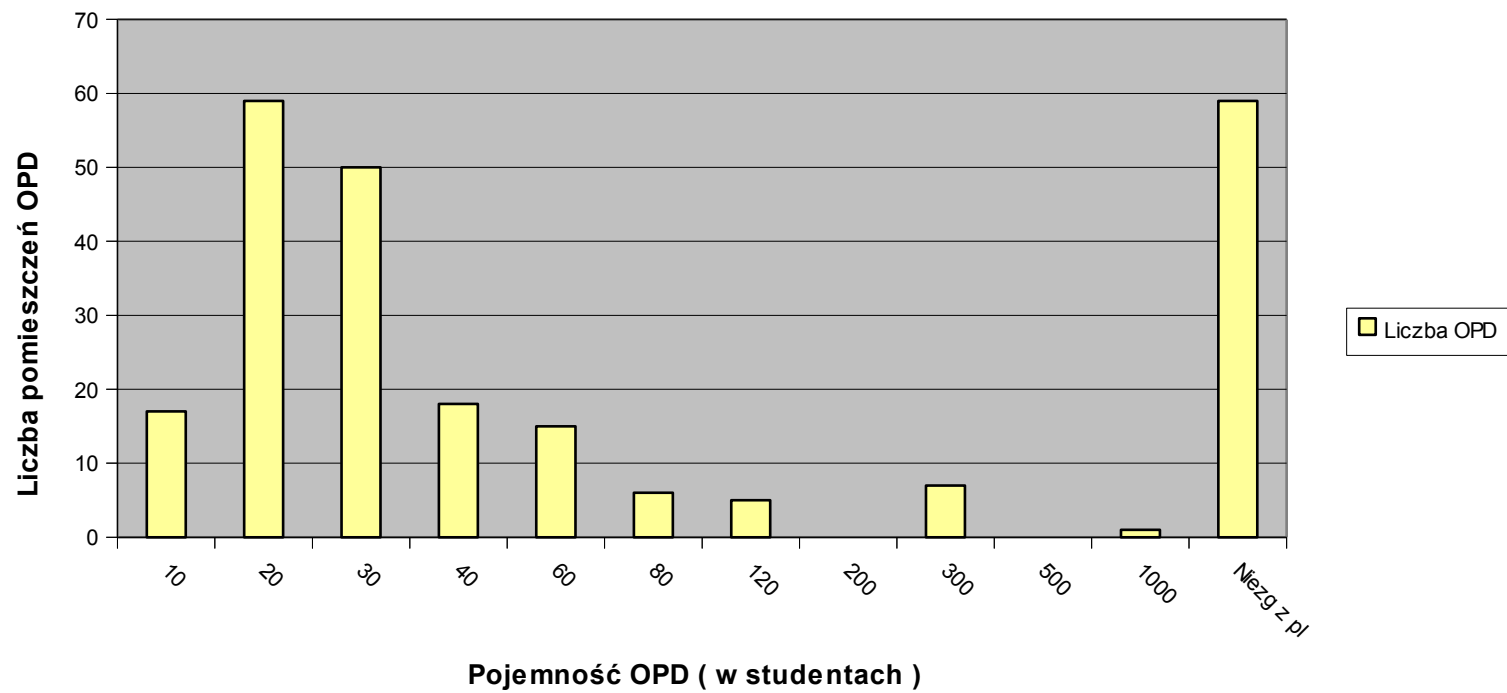
14.W1 Zapotrzebowanie wydziałów na OPD. Wsp. m

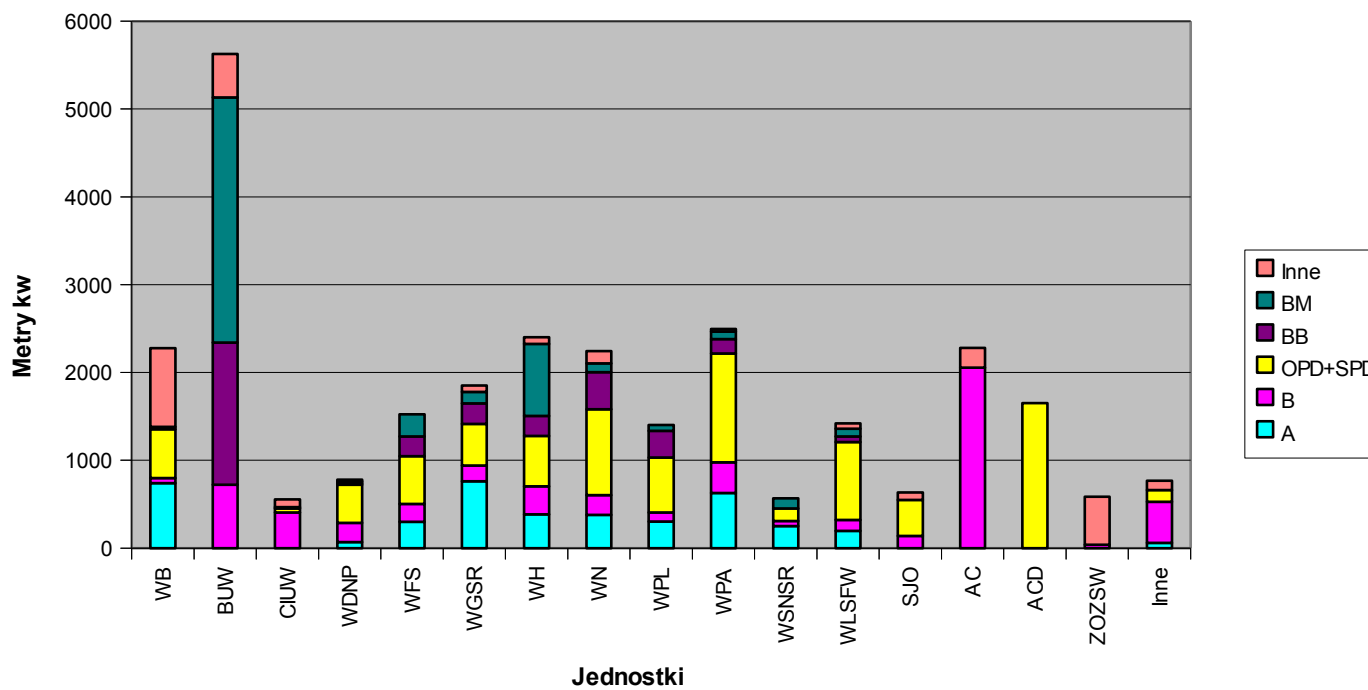
12.W1 Rozkład zagęszczenia w m kw. na osobe na wydziałach

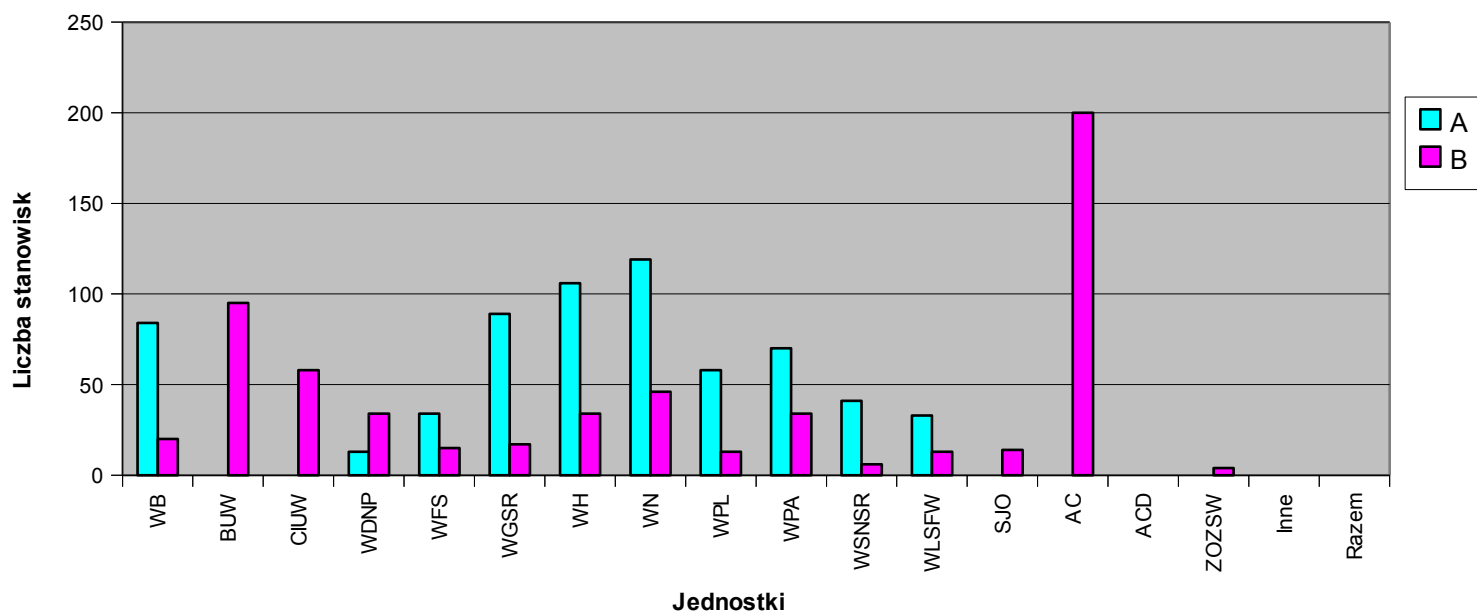
9.W1 Rozkład liczby OPD ze względu na liczbę stanowisk

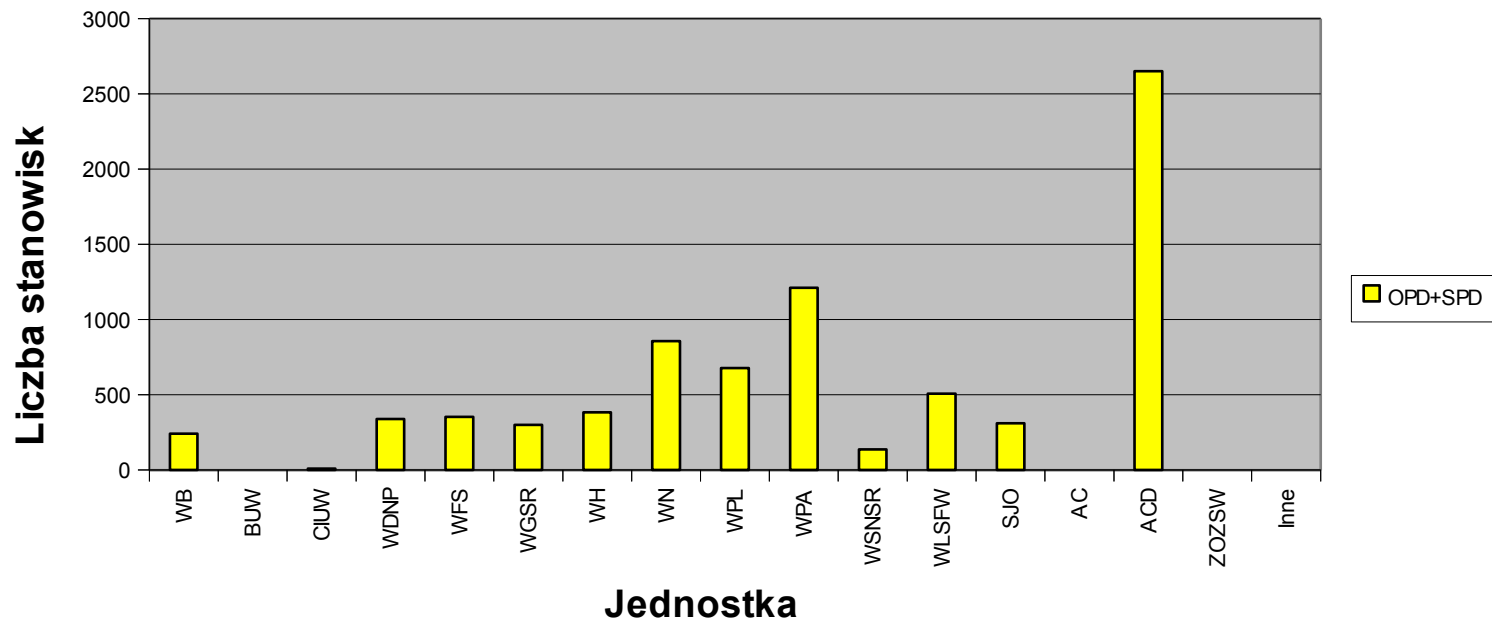
W1b Rozkład powierzchni pomieszczeń efektywnych ze względu na jednostki i charakter użytkowania

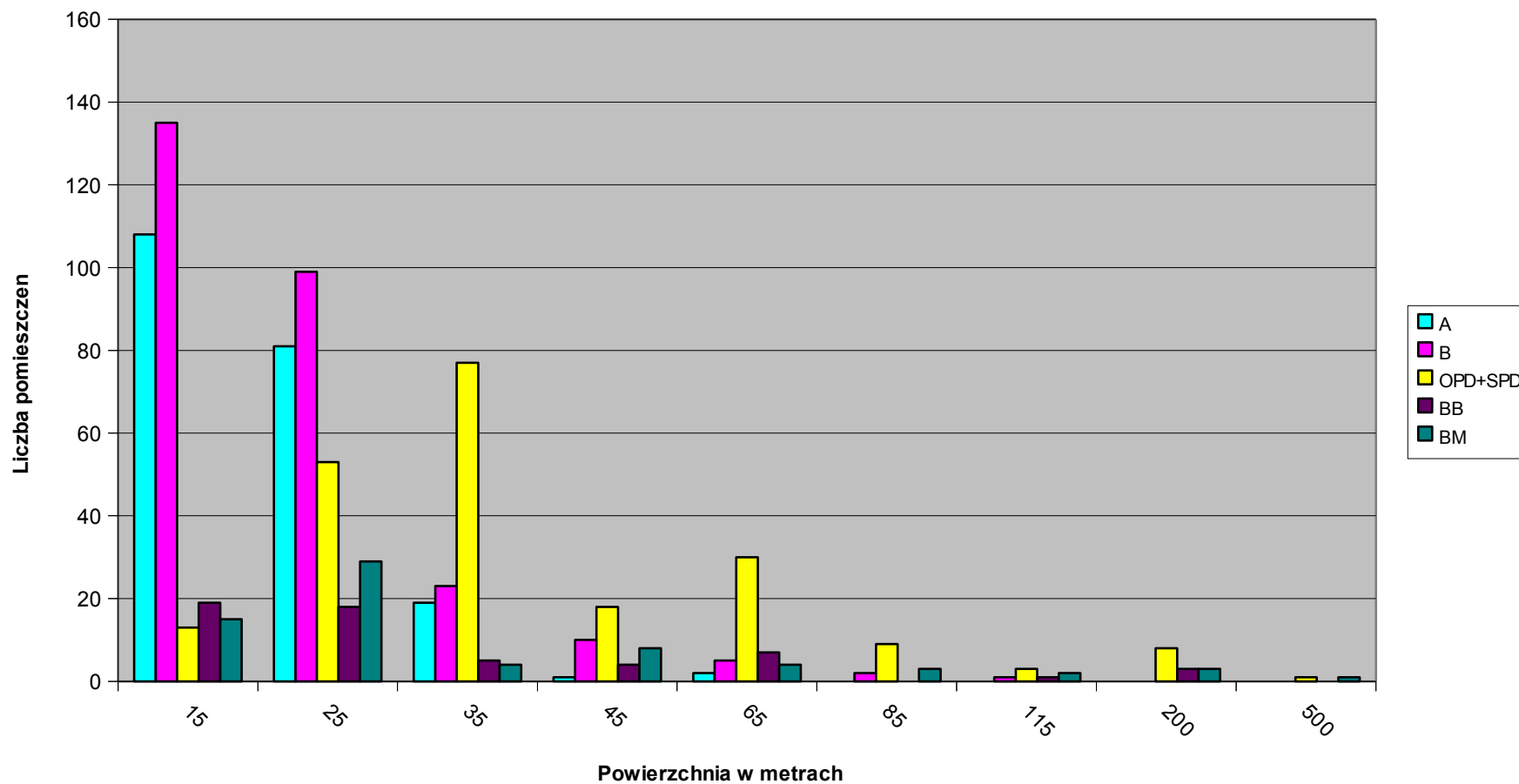
7.W1a Rozkład liczby stanowisk pracy (A, B) wg jednostek.

7.W1b Rozkład liczby stanowisk OPD wg jednostek.

5.W1a Rozkład liczby pomieszczeń "Centrum" ze względu na wielkość pomieszczeń i charakter użytkowania.

Zapotrzebowanie na sale dydaktyczne na 1000 studentów (UW , wydziały humanistyczne I społeczne)

Ozn. Typu	Liczba sal	Powierzchnia sali (m ²)	Łączna powierzchnia (m ²)
OPD-10	2	20	40
OPD-20	6	36	216
OPD-30	3	54	162
OPD-40	2	72	144
OPD-60 i większe	2	150	300
RAZEM	15		862

Cele i zadania urzędu architekta UW

Stymulowanie rozwoju przestrzennego poprzez propagowanie i realizację koncepcji rozwoju, poszukiwanie rozwiązań przestrzennych zapewniających funkcjonalność ładu i porządek oraz dostosowywanie obiektów do standardów.

- Przeprowadzenie inwentaryzacji architektoniczno-budowlanej obiektów - zakładanie i aktualizowanie cyfrowych planów budynków i infrastruktury.
- Opracowanie studium i kierunków rozwoju przestrzennego UW.
- Wykonanie analiz istniejącego zagospodarowania.
- Opracowanie prognoz rozwoju przestrzennego jednostek w oparciu o strategię rozwoju tych jednostek.
- Wytaczanie potencjalnych obszarów rozwoju.
- Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego UW.
- Opracowanie standardów użytkowych obiektów UW.
- Uzgadnianie zamierzeń inwestycyjnych jednostek organizacyjnych UW (remontów, adaptacji, przebudowy) pod kontem zgodności z uchwalonym planem

Cele i zadania urzędu architekta UW cd

- Opracowywanie wstępnych koncepcji organizacji przestrzeni pod kątem potrzeb danej jednostki organizacyjnej lub danego procesu dydaktycznego.
- Opracowywanie analiz ekonomicznych inwestycji z uwzględnieniem późniejszych kosztów eksploatacji.
- Uzyskiwanie wymaganych opinii uzgodnień projektowych w zakresie wynikającym z przepisów oraz wewnętrznych aktów UW.
- Wyjaśnianie zainteresowanym wątpliwości dotyczących projektów i zawartych w nim rozwiązań.
- Sprawowanie nadzoru realizacji inwestycji w zakresie zgodności realizacji z planem.
- Uzgadnianie ew. możliwości wprowadzania rozwiązań zamiennych w stosunku do przewidzianych w planie a wynikających z nieprzewidzianych na etapie planowania sytuacji.
- Gromadzenie dokumentacji projektowej oraz dokumentacji powykonawczej.
- Dokonywanie oceny inwestycji po danym okresie użytkowania i sporządzanie sprawozdań z wykonanych analiz oraz sporządzanie wniosków z tych analiz.
- Opracowywanie programów użytkowych dla poszczególnych inwestycji.
- Śledzenie realizacji planu inwestycyjnego pod kątem zgodności z przyjętym kierunkiem rozwoju i planem zagospodarowania przestrzennego.

